

УДК 339.5:633.1

Выгоды та проблеми експорту зерна з України / Шпичак О.М., Боднар О.В. // Економіка АПК. – 2013. – №10. – С. 5.

Досліджено товарну структуру експорту України, визначено, що сільськогосподарська продукція останніми роками займає тут одну з лідируючих позицій, зокрема найбільше зростання спостерігається по зернових культурах. Висвітлено вигоди сучасної політики експорту зерна з України та втрати можливих вигод через незмінність цього напрямку в перспективі, розглянуто напрями використання зерна у країнах – найбільших його виробниках, досліджено формування доданої вартості при експорті зерна з України та альтернативних напрямках його використання всередині країни, запропоновано варіантність розрахунків розміру доданої вартості та проведено зіставлення доданої вартості при різних точках відліку її формування: при безпосередньому експорті зерна; при переробці всередині країни уже виробленого зерна для одержання продукції тваринництва, зокрема молоко та м'ясо свиней; сукупної доданої вартості при вирощуванні зерна та різних напрямках його використання в межах країни. Табл.: 8. Рис.: 1. Бібліогр.: 17.

Ключові слова: експорт, вигоди, додана вартість, зерно, м'ясо свиней, молоко, якість, раціональні норми, біоетанол.

УДК 339.5:633.1

Выгоды и проблемы экспорта зерна из Украины / Шпичак А.М., Боднар О.В. // Экономика АПК. – 2013. – №10. – С. 5.

Исследована товарная структура экспорта Украины, определено, что сельскохозяйственная продукция в последние годы занимает здесь одну из лидирующих позиций, в частности наибольший рост наблюдается по зерновым культурам. Освещены выгоды современной политики экспорта зерна из Украины и потери возможных выгод из-за неизменности этого направления в перспективе, рассмотрены направления использования зерна в странах – крупнейших его производителях, исследовано формирование добавленной стоимости при экспорте зерна из Украины и альтернативных направлениях его использования внутри страны, предложена вариантность расчетов размера добавленной стоимости и проведено сопоставление добавленной стоимости при разных точках отсчета ее формирования: при непосредственном экспорте зерна, при переработке внутри страны уже произведенного зерна для получения продукции животноводства, в том числе молоко и мясо свиней; совокупной добавленной стоимости при выращивании зерна и различных направлениях его использования внутри страны. Табл.: 8. Илл.: 1. Библиогр.: 17.

Ключевые слова: экспорт, выгоды, добавленная стоимость, зерно, мясо свиней, молоко, качество, рациональные нормы, биоэтанол.

UDS 339.5:633.1

Benefits and problems of export grain from Ukraine / Shpychak A.M., Bodnar O.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 5.

The commodity structure of exports of Ukraine is investigated, it is defined that agricultural production has a leading position in recent years, including the greatest growth observed in crops. The benefits of modern politics grain exports from Ukraine and the possible loss of benefits due to the immutability of this trend in perspective are outlined, there are considered areas of grain in most countries its manufacturer, the formation of value added in the export of grain from Ukraine and alternative ways of its use within the country are studied and alternative ways of its use within the country are considered, options for calculating value added are proposed, comparison of different points formation of value added is carried out: the export

or processing within the country has produced grain and total value added for growing grain and various areas of its use in the country. Tabl.: 8. Figs.: 1. Refs.: 17.

Key words: export, property, value-added, grain, pork, milk, quality, reasonable rules, bioethanol.

УДК 338.43:334.722

Інтеграція товарних селянських господарств у ринкову систему функціонування аграрного сектору: загальні засади та першочергові кроки / Прокопа І. В. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 16.

Розкрито необхідність повнішого залучення особистих селянських господарств (ОСГ), насамперед тих, що виробляють товарну продукцію, до інституціонального, економічного, соціального механізмів функціонування вітчизняного аграрного сектору. Наголошено на визначальній ролі у цьому процесі конституювання сімейного типу господарювання як невід'ємної складової перспективної моделі аграрного і сільського розвитку в Україні. Обґрунтовано першочергові заходи з інтегрування особистого сегмента сільського господарства у ринкову систему національної економіки: формування та реалізація державної програми підтримки ОСГ; запровадження реєстрації товарних селянських господарств і формалізація зайнятості їхніх членів на основі самоідентифікації згаданих господарств; застосування заохочувальних підходів у забезпеченні доступу осіб, зайнятих у товарних ОСГ, до участі в загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні. Табл.: 1. Рис.: 1. Бібліогр.: 11.

Ключові слова: аграрний сектор, державна підтримка, ідентифікація, інтеграція, селянські господарства, сімейне господарювання, соціальне страхування, товарне виробництво.

УДК 338.43:334.722

Интеграция товарных крестьянских хозяйств в рыночную систему функционирования аграрного сектора: общие подходы и первоочередные шаги / Прокопа И.В. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 16.

Раскрыта необходимость более полного вовлечения личных крестьянских хозяйств (ЛКХ), прежде всего тех, которые производят товарную продукцию, в институциональные, экономические, социальные механизмы функционирования отечественного аграрного сектора. Подчеркнута определяющая роль в этом процессе конституирования семейного типа хозяйствования как неотъемлемой части перспективной модели аграрного и сельского развития в Украине. Обоснованы первоочередные мероприятия по интегрированию личного сегмента сельского хозяйства в рыночную систему национальной экономики: формирование и реализация государственной программы поддержки ЛКХ; организация регистрации товарных крестьянских хозяйств и формализация занятости их членов на основе самоидентификации упомянутых хозяйств; применение поощрительных подходов к обеспечению возможности лицам, занятым в товарных ЛКХ, принимать участие в общеобязательном государственном социальном страховании. Табл.: 1. Илл.: 1. Библиогр.: 11.

Ключевые слова: аграрный сектор, государственная поддержка, идентификация, интеграция, крестьянские хозяйства, семейное хозяйствование, социальное страхование, товарное производство.

UDS 338.43:334.722

Integrating commercial farming households into the market system of the agricultural sector functioning: basic principles and first-priority steps / Prokopa I.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 16.

An article substantiates the necessity to involve farming households that producing commodities in the first place, into the institutional, economic, social mechanisms of the domestic agricultural sector functioning. It is defined that institutionalizing family farming as an integral part of the prospective model for agricultural and rural development of Ukraine plays a leading role in the mentioned above process. The article justifies first-priority measures as to integrating farming households into the national economy market

system: developing and implementing state support program for farming households; introducing commercial farming households registration and employment formalization of their members based on the self-identification of the mentioned above households; applying incentive approaches in providing access for persons, involved in farming households, for participating in national health insurance. Tabl.: 1. Figs.: 1. Refs.: 11.

Key words: agricultural sector, state support, identification, integration, farming households, family farming, social insurance, commodity production.

УДК 633.1+633.31/37:338.43:631.582

Ефективність використання зернобобових культур у польових сівозмінах як попередника / Камінський І.В. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 24.

Висвітлено агротехнічне значення зернобобових культур у сучасній системі землеробства, представлені розрахунки ефективності сільськогосподарського виробництва за наявності раціональних обсягів зернобобових культур у сівозмінах. У результаті проведених розрахунків встановлено, що запровадження менш енергозатратних сівозмін за максимальної участі в них зернобобових культур приведе до заощадження матеріальних витрат при виробництві рослинницької продукції. В перерахунку на кількісні показники аміачної селітри можна заощадити від 270 до 818 кг/га азотних добрив.

Ці дії мають бути спрямовані на використання природного потенціалу на основі раціональної системи ведення господарства, спеціалізації та інтеграції виробництва з урахуванням економічної вигоди, заощадження виробничих засобів і трудових ресурсів. Поряд із цим необхідно враховувати стан агро-екосистем та максимальне збереження природної родючості ґрунтів. Табл.: 2. Рис.: 1. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: зернобобові культури, ефективність виробництва, сільськогосподарські сівозміни, матеріальні витрати, біологічний азот, мінеральні добрива, рослинницька продукція.

УДК 633.1+633.31/37:338.43:631.582

Эффективность использования зернобобовых культур в полевых севооборотах как предшественника / Каминский И.В. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 24.

Освещено агротехническое значение зернобобовых культур в современной системе земледелия представлены расчеты эффективности сельскохозяйственного производства при наличии рациональных объемов зернобобовых культур в имеющихся севооборотах. В результате проведенных расчетов установлено, что применение менее энергозатратных севооборотов при максимальном участии в них зернобобовых культур приведет к сбережению материальных затрат при производстве растениеводческой продукции. В пересчете на количественные показатели аммиачной селитры можно сэкономить от 270 до 818 кг / га азотных удобрений.

Такие действия должны быть направлены на использование природного потенциала на основе рациональной системы ведения хозяйства, специализации и интеграции производства с учетом экономической выгоды, сбережения производственных средств и трудовых ресурсов. Наряду с этим необходимо учитывать состояние агроэкосистем и максимальное сохранение естественного плодородия почвы. Табл.: 2. Илл.: 1. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: зернобобовые культуры, эффективность производства, сельскохозяйственные севообороты, материальные затраты, биологический азот, минеральные удобрения, растениеводческая продукция.

USD 633.1+633.31/37:338.43:631.582

The economic effect of the use of legumes in agricultural rotations / Kaminski I.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 24.

The article outlines the agronomic value of legumes in the modern system of agriculture. Presented calculations of efficiency of agricultural production in the presence of reasonable amounts of legumes in crop rotations available. As a result of the calculations found that the introduction of less energy-intensive

crop rotation for maximum participation in legumes will save material costs in the production of crop products. In terms of quantitative ammonium nitrate can save from 270 to 818 kg / ha nitrogen fertilizer.

These actions should focus on the use of natural building based on a rational system of farming, specialization and integration of production with economic benefits, savings, production facilities and human resources. Along with it is necessary to consider the state of agroecosystems and maximum preservation of natural soil fertility. **Keywords:** leguminous plants, production efficiency, agricultural crop rotation, material costs, biological nitrogen fertilizers, crop production. **Tabl.:** 2. **Figs.:** 1. **Refs.:** 12.

Key words: leguminous plants, production efficiency, agrarian crop rotation, material costs, biological nitrogen, mineral fertilizers, crop production.

УДК 634.5:338.439.02

Наукове обґрунтування програми розвитку в Україні горіхоплідного виробництва / Сатина Г.М. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 28.

Розкрито сучасний стан товарного виробництва, зовнішньої торгівлі та споживання горіхів у країні. Висвітлено соціально-економічні передумови поширення промислового горіхівництва, обґрунтовано актуальність прийняття державної програми розвитку галузі. Викладено мету та основні положення цільової програми, окреслено основні завдання й заходи щодо досягнення перспективних параметрів, серед яких удосконалення сортової політики підприємств, стимулювання розвитку вітчизняного розсадництва, поширення сортових типів насаджень та ефективних технологій вирощування горіхів волоських, фундука й мигдалю, розвиток плодoperеробного сектора, створення внутрішньогалузевого інвестиційного фонду, науковий і законодавчий супровід. Наведено очікуваний продовольчий, соціальний та економічний ефект реалізації положень програми. **Бібліогр.:** 18.

Ключові слова: горіхи, виробництво, споживання, галузь, розвиток, державна програма.

УДК 634.5:338.439.02

Научное обоснование программы развития в Украине орехоплодного производства / Сатина Г.М. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 28.

Раскрыто современное состояние товарного производства, внешней торговли и потребления орехов в стране. Освещены социально-экономические предпосылки распространения промышленного ореховодства, обоснована актуальность принятия государственной программы развития отрасли. Изложены цели и основные положения программы, определены основные задачи и мероприятия по достижению перспективных параметров, в числе которых совершенствование сортовой политики предприятий, стимулирование развития отечественного питомниководства, распространение сортовых типов насаждений и эффективных технологий выращивания орехов грецких, фундука и миндаля, развитие плодoperерабатывающего сектора, создание внутриотраслевого инвестиционного фонда, научное и законодательное сопровождение. Приведен ожидаемый продовольственный, социальный и экономический эффект от реализации положений программы. **Библиогр.:** 18.

Ключевые слова: орехи, производство, потребление, отрасль, развитие, государственная программа.

UDS 634.5:338.439.02

Scientific substantiation of development programme of nut production in Ukraine / Satina H.M. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 28.

The current state of production, foreign trade and consumption of nuts in the country are found. Socio-economic preconditions of spread the nut industry are described. The actuality of government program to grow the industry, its purpose and main provisions are substantiated. The basic tasks and activities to achieve promising options are determined: improvement of farm cultivar policy, stimulate of domestic nursery, distribution of cultural orchards and efficient technologies of walnut, hazelnuts and almonds growing, development of processing sector, creating the investment fund, research and legislative support. The food, social and economic effects of the government programme implementation are presented. **Refs.:** 18.

Key words: nuts, production, consumption, industry, development, state programme.

УДК 631.14:631.147:636.085

Організаційно-економічні передумови розвитку органічного кормовиробництва в Україні / Рибаченко О.М., Воронєцька І.С., Спринчук Н.А., Корнійчук О.О. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 33.

Визначено організаційні, правові й економічні умови для розвитку вітчизняного органічного виробництва, окреслено основні міжнародні важелі його регулювання, у тому числі в галузі кормовиробництва. На прикладі вирощування й заготівлі люцерни без застосування мінеральних добрив та хімічних консервантів показано технологічні особливості, доведено економічну ефективність і доцільність подальшого розвитку органічного кормовиробництва в Україні. Собівартість 1 т корм. од. зеленої маси органічної люцерни на 136 грн, сіна – на 242 грн, сенажу – на 168 грн нижче традиційної. За рахунок багаторічного використання люцерни на корм здешевлюється раціон худоби, а тому знижуються ціни на відповідну продукцію тваринництва. Табл.: 3. Рис.: 1. Бібліогр.: 13.

Ключові слова: органічне землеробство, органічне виробництво, кормовиробництво, люцерна, економічна ефективність, виробнича собівартість, трудомісткість.

УДК 631.14:631.147:636.085

Организационно-экономические предпосылки развития органического кормопроизводства в Украине / Рибаченко О.М., Воронєцька І.С., Спринчук Н.А., Корнійчук А.А. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 33.

Определены организационные, правовые и экономические условия для развития отечественного органического производства, рассмотрены основные международные рычаги его регулирования, в том числе в отрасли кормопроизводства. На примере выращивания и заготовки люцерны без использования минеральных удобрений и химических консервантов раскрыты технологические особенности, доказана экономическая эффективность и целесообразность дальнейшего развития органического кормопроизводства в Украине. Себестоимость 1 т корм. од. зелёной массы органической люцерны на 136 грн, сена – на 242 грн, сенажа – на 168 грн ниже традиционной. За счет многолетнего использования люцерны на корм удешевляется рацион скота, и поэтому снижаются цены на соответствующую продукцию. Табл.: 3. Илл.: 1. Библиогр.: 13.

Ключевые слова: органическое земледелие, органическое производство, кормопроизводство, люцерна, экономическая эффективность, производственная себестоимость, трудоемкость.

UDS 631.14:631.147:636.085

The organizational and economic prerequisites for the development of organic feed-production in Ukraine / Ribachenko O.M., Voronetskaya I.S., Sprinchuk N. A., Korniychuk O.O. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 33.

An article defines the organizational, legal and economic conditions for the development of domestic organic production, provides review of the main international leverages of its regulation including the field of feed-production. For example, the growing and harvesting of the alfalfa without the use of mineral fertilizers and chemical preservatives, showed technological features, proven the economic efficiency and feasibility further development of the organic feed-production in Ukraine. The cost of one tone of feed unit of the green mass organic alfalfa is cheaper by 136 UAH, the alfalfa hay is 242 UAH lower, the haylage is 168 UAH lower, then traditional. Due to many years of use of alfalfa to feed there is cheaper the diet of cattle, but because are reduced prices of the relevant products. Tabl.: 3. Figs.: 1. Refs.: 13.

Key words: organic farming, organic production, feed production, alfalfa, economic effectiveness, production cost, index of the value.

УДК 334.012.61-02251 (477.62)

Соціально-економічний розвиток малих підприємств регіону / Збарська А.В. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 39.

Розкрито сутність і організацію діяльності малого підприємництва в сільській місцевості та його специфічні риси. Визначено рівень розвитку малих підприємств в аграрному секторі Черкаської області порівняно з іншими галузями економіки, а також у зіставленні з відповідними показниками сільських районів регіону. Проаналізовано показники економічної ефективності виробництва продукції (виконання робіт, послуг) у малих підприємствах та визначено основні проблеми їх розвитку. Науково обґрунтовано ряд заходів щодо тенденції до нарощування кількості суб'єктів малого підприємництва, їх обсягів реалізованої продукції та створення нових робочих місць.

Особливість підприємств малого бізнесу полягає в тому, що вони, добре володіючи рівнем попиту на регіональних ринках, виробляють продукцію під замовлення. Також малі підприємства стабілізують ринок, залучаючи до обороту місцеві ресурси, сприяють розвитку малих міст, зменшуючи транспортні витрати, організують нові робочі місця, тим самим сприяють пом'якшенню соціальної напруги в сільській місцевості. Визначено, що в сільських поселеннях Черкаської області зайнято близько 14% осіб, проте ними у 2011 році одержано прибутку 381,9 млн грн, або у 2,6 раза більше, ніж у всіх малих підприємствах регіону. Табл.: 2. Бібліогр.: 16.

Ключові слова: мале підприємництво, мале підприємство, конкурентні переваги, місцеві ресурси, розвиток, суб'єкт малого бізнесу, сільське поселення.

УДК 334.012.61-02251 (477.62)

Социально-экономическое развитие малых предприятий региона / Збарская А.В. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 39.

Раскрыты сущность и организация деятельности малого предпринимательства в сельской местности и его специфические черты. Определен уровень развития малых предприятий в аграрном секторе Черкасской области по сравнению с другими отраслями экономики, а также в сопоставлении с соответствующими показателями экономической эффективности производства продукции (выполнение работ, услуг) в малых предприятиях и определены основные проблемы их развития. Научно обосновано ряд мероприятий относительно тенденции к наращиванию количества субъектов малого предпринимательства, их объемов реализованной продукции и создания новых рабочих мест.

Особенность предприятий малого бизнеса состоит в том, что они, хорошо владея уровнем спроса на региональных рынках, производят продукцию под заказ. Кроме того, малые предприятия стабилизируют рынок, сокращая транспортные затраты, организуют новые рабочие места, тем самым способствуют смягчению социальной напряженности в сельской местности. Определено, что в сельских поселениях Черкасской области занято 14% человек, ими в 2011 году получено 381,9 млн грн прибыли, или в 2,6 раза больше, чем всеми малыми предприятиями региона. Табл. 2. Библиогр.: 16.

Ключевые слова: малое предпринимательство, малое предприятие, конкурентные преимущества, местные ресурсы, развитие, субъект малого бизнеса, сельское поселение.

UDS 334.012.61-02251 (477.62)

Social and economic development of small enterprises in the region / Zbarska A.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 39.

The essence and organization of small businesses in rural areas and its specific features are disclosed. The level of small enterprises development in the agricultural sector of Cherkassy region was defined in comparison with other sectors, as well as comparing with the corresponding figures of economic effectiveness of production (executed works, services) in small enterprises and the main problems of its development are determined. Several measures to trend growth of small entrepreneurs, their sales volume and the creation of new work places are scientifically substantiated.

The specific feature of small business is that they are good in the awareness of demand level at the region markets and produce goods from order. Based on integrated rural development principles, the mechanisms to promote small business development on the level of rural community are offered. Among other things, small

enterprises can stabilize a market situation, decrease the transport costs, and organize new work places, thereby promote the decreasing of social tension in rural areas. It has been determined, that there are approximately 14% of employed population in rural settlements of Cherkassy oblast, but in 2011 they received 381,9 million UAH profits or in 2,6 times more than on all small enterprises of the region. Tabl.: 2. Refs.: 16.

Key words: small business, small enterprise, competitive advantage, local resources, development, subject of small business, rural settlement.

УДК 658.8:631.1.017.3

Електронні торговельні майданчики як механізм збуту надлишків сільськогосподарської продукції особистих селянських господарств / Діденко Н.І. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 43.

Проаналізовано значення надходжень від особистого господарства у структурі сукупних ресурсів сільських домогосподарств як вагомого джерела їхніх доходів, а також забезпечення населення України продуктами харчування. Обґрунтовано необхідність розв'язання існуючих проблем зі збутом надлишків сільськогосподарської продукції, що виробляється селянами, через застосування неординарних заходів. З'ясовано, що Інтернет як ефективний інструмент просування продукції може стати основою дієвого механізму поліпшення ефективності функціонування ОСГ і розвитку сільських територій, тоді як нині він використовується переважно для реалізації товарів широкого вжитку іноземного виробництва, а також засобів матеріально-технічного постачання. Запропоновано схему формування спеціалізованих електронних торговельних майданчиків для реалізації надлишків сільськогосподарської продукції особистих селянських господарств. Табл.: 3. Рис.: 1. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: особисті селянські господарства, реалізація, продукція особистих селянських господарств, механізм, Інтернет, електронні торговельні майданчики.

УДК 658.8:631.1.017.3

Электронные торговые площадки как механизм сбыта излишков сельскохозяйственной продукции личных крестьянских хозяйств / Диденко Н.И. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 43.

Проанализировано значение поступлений от личного хозяйства в структуре совокупных ресурсов сельских домохозяйств как весомого источника их доходов, а также обеспечения населения Украины продуктами питания. Обоснована необходимость решения существующих проблем со сбытом излишков сельскохозяйственной продукции, производимой крестьянами, путем применения неординарных мер. Выяснено, что Интернет как эффективный инструмент продвижения продукции может стать основой действенного механизма улучшения эффективности функционирования ОСГ и развития сельских территорий, в то время как ныне он используется преимущественно для реализации товаров широкого потребления иностранного производства, а также средств материально-технического снабжения. Предложена схема формирования специализированных электронных торговых площадок для реализации излишков сельскохозяйственной продукции личных крестьянских хозяйств. Табл.: 3. Илл.: 1. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: личные крестьянские хозяйства, реализация, продукция личных крестьянских хозяйств, механизм, Интернет, электронные торговые площадки.

UDS 658.8:631.1.017.3

Electronic trading platforms as a mechanism for distribution of agricultural surpluses private households / Didenko N.I. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 43.

An article analyses the significance of revenues from private sector in total rural household resources as an important source of their income and the provision of food Ukraine. The necessity of solving the existing problems of the sale of surplus agricultural commodities produced by farmers through the use of extraordinary measures. It was found out that the Internet as an effective tool for promoting products can be

the basis for an effective mechanism to improve the efficiency of private rural households and rural development because today it is used mainly for consumer goods of foreign origin, and means logistics. The scheme of the formation of specialized electronic trading platforms for the implementation of agricultural surpluses private households. Tabl.: 3. Figs.: 1. Refs.: 12.

Keywords: private farms, trade, production of private households, the mechanism, the Internet, the electronic trading platforms.

УДК 338.432:339.564:633.1(477)

Виробництво та експорт зерна в Україні / Материнська О.А. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 49.

Висвітлено значення зернового виробництва для економіки та його роль у продовольчій безпеці країни. Розглянуто погляди вчених-економістів на розвиток ринку зерна, визначено стратегічні напрями розвитку сільського господарства України. На основі статистичних даних і наукових досліджень проведено аналітичні розрахунки виробництва зернових та зернобобових культур, складу й структури експорту зернових, а також перспектив подальшого розвитку зернопродуктової галузі в Україні. Визначено місце та потенціал нашої держави на світовому ринку. Запропоновано напрями поліпшення господарювання, що сприятимуть підвищенню конкурентоспроможності української продукції, регулювання попиту і пропозиції та розширення ринків збуту. Розробки автора ґрунтуються на власному аналізі стану виробництва й експорту зернових. Табл.: 1. Рис.: 1. Бібліогр.: 11.

Ключові слова: потенціал, виробництво, зерно, експорт, реалізація зерна, зерновий ринок.

УДК 338.432:339.564:633.1(477)

Производство и экспорт зерна в Украине / Материнская О.А. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 49.

Освещены значение зернового производства для экономики и его роль в продовольственной безопасности страны. Рассмотрены взгляды ученых-экономистов на развитие рынка зерна, определены стратегические направления развития сельского хозяйства Украины. На основе статистических данных и научных исследований проведены аналитические расчеты производства зерновых и зернобобовых культур, состава и структуры экспорта зерновых, а также перспектив дальнейшего развития зернопродуктовой отрасли в Украине. Определены место и потенциал нашего государства на мировом рынке. Предложены направления улучшения хозяйствования, что будет способствовать повышению конкурентоспособности украинской продукции, регулирования спроса и предложения и расширения рынков сбыта. Разработки автора основываются на собственном анализе состояния производства и экспорта зерновых. Табл.: 1. Рис.: 1. Библиогр.: 11.

Ключевые слова: потенциал, производство, зерно, экспорт, реализация зерна, зерновой рынок.

UDS 338.432:339.564:633.1(477)

The potential for production and export of grain in Ukraine / Materinska O.A. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 49.

An article determines the value of grain production for the economy and its role in food security. The views of economists on the development of the grain market. The strategic directions of development of agriculture in Ukraine are defined. Based on statistical data and research carried out, the article provides analytical calculations of cereals and legumes, composition and structure of grain exports, as well as future development crops products industry in Ukraine. The place and the potential of our country on the world market is defined. The guidelines for improvement of management that would increase the competitiveness of Ukrainian products, regulation of supply and demand and expanding markets are suggested. The research is based on the author's own original analysis of the production and export of grain. Tabl.: 1. Figs.: 1. Refs.: 11.

Key words: potential, production, grain, export, grain sale, grain market.

УДК 338.43.01:332.122

Особливості інвестиційного процесу в аграрному секторі економіки Закарпаття / Баян А.В., Спаський Г.В. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 54.

Досліджено сучасний стан інвестиційного процесу в Закарпатському регіоні, особливості здійснення його в аграрному секторі економіки. В області власні кошти аграрного сектору становлять близько 48,5% виробничих капітальних вкладень.

Встановлено стійку тенденцію до збільшення фактичних вкладень і поліпшення виробничих показників. Такі зростаючі можливості слід ефективно використовувати в результаті взаємодії ряду факторів: пропозиції (наявність і ступінь зношення основного капіталу, зниження капіталомісткості), попиту (скорочення частки виробництва цих галузей у регіональному валовому продукті майже вдвічі) та розподілу (тривалий ціновий диспаритет між цінами безпосередніх товаровиробників аграрного сектору й цінами на промислові ресурси).

Викладено основні шляхи подальшого поліпшення інвестиційної діяльності в аграрному секторі Закарпатського регіону. Табл.: 3. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: інвестиційний процес, аграрний сектор, Закарпатська область, розвиток регіону, циклічність, валове виробництво, регіональні особливості інвестування, заощадження та споживання домогосподарств, капіталомісткість, ефект акселератора, джерела фінансування.

УДК 338.43.01:332.122

Особенности инвестиционного процесса в аграрном секторе экономики Закарпатья / Баян А.В., Спасский Г.В. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 54.

Исследовано современное состояние инвестиционного процесса в Закарпатском регионе, особенности его осуществления в аграрном секторе экономики. В области собственные средства аграрного сектора составляют 48,5% капитальных вложений производственного назначения.

Выявлена стойкая тенденция к увеличению фактических вложений в улучшение производственных показателей. Такие возрастающие возможности необходимо эффективно использовать в результате взаимодействия ряда факторов: предложения (наличие и степень изношенности основного капитала, снижение капиталоемкости), спроса (сокращение удельного веса производства этих отраслей в региональном валовом продукте почти в 2 раза) и распределения (длительный ценовой диспаритет между ценами непосредственных производителей аграрного сектора и ценами на промышленные ресурсы).

Изложены основные пути дальнейшего улучшения инвестиционной деятельности в аграрном секторе Закарпатского региона. Табл.: 3. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: инвестиционный процесс, аграрный сектор, Закарпатская область, развитие региона, цикличность, валовое производство, региональные особенности инвестирования, сбережение и потребление домохозяйств, капиталоемкость, эффект акселератора, источники финансирования.

UDS 338.43.01:332.122

The peculiarities of investment process in the agrarian sector of economy of the Transcarpathian region / Balyan A.V., Spasskyi H.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 54.

An article studies the current state of the investment process in Transcarpathian region and peculiarities of this process in agrarian sector of economy are studied, the ways of its optimization are suggested. The capital of the agrarian sector of the region consist 48,5% of industrial investments.

The article describes an investment part of ensuring a competitive and sustainable development of the region. It is proved that an important issue at the present stage of economic development in Transcarpathian is the research of ways of efficient use of favourable conditions of interrelation of such factors as supply (existence of fixed capital and the level of its depreciation, reduction of capital intensity), demand (almost two times reduction of the specific gravity of production of branches of the regional gross product) and

distribution (prolonged price disparity between prices established by the exact agrarian producers and the prices on industrial resources).

The basic ways of effective use of the investments to the agricultural Transcarpathian region are considered. The guidelines for increasing volumes of the investments into the development of the agroindustrial complex are suggested due to different sources such as self-investment, foreign funds, crediting of enterprises, government and local budget funds. Tabl.: 3. Refs.: 12.

Key words: investment process, agrarian sector, Transcarpathian region, regional development, recurrence, gross production, peculiarities of the regional investments, maintenance and consumption of the households, capital intensity, accelerator effect, investment sources.

УДК 332.025

Фінансова підтримка екологічного сільгоспвиробництва в країнах Європейського Союзу / Сус Т.Й. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 59.

Розглянуто інструменти підтримки екологічного сільгоспвиробництва в країнах ЄС. Проведено аналіз Програм розвитку сільських територій, у рамках яких здійснюється фінансова підтримка екологічного тваринництва та рослинництва. Акцентовано увагу на особливостях фінансової підтримки сертифікованих за екологічними стандартами ЄС сільгоспвиробників. Механізм компенсації витрат на сертифікацію екологічних господарств у країнах ЄС має характерні відмінності: від безплатної сертифікації до відсутності компенсаційних виплат. У Голландії передбачена спеціальна фінансова підтримка екологічних господарств через надання “зелених” кредитів і зменшення бази оподаткування доходів господарства на величину інвестицій у розвиток екологічного сільгоспвиробництва. Виплати сертифікованим за екологічними стандартами ЄС сільгоспвиробникам у більшості випадків є недостатніми для компенсації втрат та ризиків, зниження врожайності й дохідності, особливо в перехідний період. Зазначено, що країни – нові члени ЄС активніше здійснюють співфінансування Програм розвитку сільських територій, у рамках яких проводиться фінансова підтримка екологічного сільгоспвиробництва. Табл.: 2. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: екологічне сільгоспвиробництво, сертифікація, аграрний сектор, бюджет, витрати, фінансова підтримка.

УДК 332.025

Финансовая поддержка экологического сельхозпроизводства в странах Европейского Союза / Сус Т.И. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 59.

Рассмотрены инструменты поддержки экологического сельхозпроизводства в странах ЕС. Проведен анализ Програм развития сельских территорий, в рамках которых осуществляется финансовая поддержка экологического животноводства и растениеводства. Акцентировано внимание на особенностях финансовой поддержки сертифицированных за экологическими стандартами ЕС сельхозпроизводителей. Механизм компенсации издержек на сертификацию экологических хозяйств в странах ЕС имеет характерные особенности: от безоплатной сертификации до отсутствия компенсационных выплат. В Голландии предусмотрена специальная финансовая поддержка экологических хозяйств через предоставление “зеленых” кредитов и уменьшение базы налогообложения на величину инвестиций в развитие экологического сельхозпроизводства. Выплаты сертифицированным за экологическими стандартами ЕС сельхозпроизводителям в большинстве случаев недостаточны для компенсации потерь и рисков, снижения урожайности и прибыльности, особенно в переходной период. Подчеркнуто, что страны–новые члены ЕС более активно осуществляют совместное финансирование Програм развития сельских территорий, в рамках которых осуществляется финансовая поддержка экологического сельхозпроизводства. Табл.: 2. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: экологическое сельхозпроизводство, сертификация, аграрный сектор, бюджет, издержки, финансовая поддержка.

The support instruments of ecological agriculture in the countries of EU are considered. The Programs of rural territories development, according to which financial support of the ecological stockbreeding and planting is provided, are analyzed. Attention is paid to the features of financial supports of ecological producers. The mechanism of reimbursement of cost for certification ecological farms in the countries of EU has differences: from a free certification to cancelation of compensative payments. The special financial support for ecological farms is provided in Holland through the grant of green loans and reducing the tax base of farms' on the value of investments in development of ecological agricultural production. Environmental payments to farmers in most cases are insufficient for compensation the losses and risks, decline of the productivity and yielding, especially in a transitional period. It is emphasized that the countries - new members of EU actively provide co-financing of Programs of rural territories development, that carry out financial support of ecological agricultural production. Tabl.: 2. Refs.: 14.

Key words: ecological agricultural production, certification, agrarian sector, budget, costs, financial support.

УДК 657.33:331.2

Напрями удосконалення організації облікового відображення оплати праці в регістрах журнально-ордерної форми / Ткаченко Н.А. // *Економіка АПК.* – 2013. – № 10. – С. 64.

Розглянуто стан і шляхи удосконалення обліку оплати праці в аграрних підприємствах, проаналізовано дослідження науковців із цього питання. З'ясовано, що згідно з діючими положеннями синтетичний та аналітичний облік оплати праці у більшості сільськогосподарських підприємств здійснюється у спеціалізованих формах регістрів журнально-ордерної форми обліку. Запропоновано здійснити їх перегляд з метою удосконалення у зв'язку зі змінами нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку оплати праці в сільськогосподарських підприємствах. Потребують перегляду та удосконалення також Методичні рекомендації щодо складання регістрів журнально-ордерної форми обліку аграрних підприємств. Надано пропозиції щодо удосконалення Плану рахунків бухгалтерського обліку в частині обліку оплати праці – введення нових субрахунків та субрахунків другого порядку до 66 рахунку. Пропоновані напрями удосконалення обліку оплати праці в регістрах журнально-ордерної форми сприятимуть підвищенню рівня інформативності облікової системи підприємства. Табл.: 1. Бібліогр.: 19.

Ключові слова: оплата праці, первинний облік, регістри бухгалтерського обліку, журнально-ордерна форма обліку оплати праці, кореспонденція рахунків, єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, депонована заробітна плата.

УДК 657.33:331.2

Направления усовершенствования организация учетного отражения оплаты труда в регистрах журнально-ордерной формы / Ткаченко Н.А. // *Экономика АПК.* – 2013. – № 10. – С. 64.

Рассмотрены состояние и пути усовершенствования учета оплаты труда в аграрных предприятиях, проанализированы исследования ученых по данному вопросу. Выяснено, что согласно действующим положениям, синтетический и аналитический учет оплаты труда в большинстве сельскохозяйственных предприятий осуществляется в специализированных формах регистров журнально-ордерной формы учета. Предложено осуществить их пересмотр с целью усовершенствования в связи с изменениями нормативно-правового обеспечения бухгалтерского учета оплаты труда в сельскохозяйственных предприятиях. Требуют пересмотра и усовершенствования также Методические рекомендации по составлению регистров журнально-ордерной формы учета аграрных предприятий. Внесены предложения по усовершенствованию Плана счетов бухгалтерского учета в части учета оплаты труда – введению новых субсчетов и субсчетов второго порядка к 66 счету. Предложенные направления усо-

ршенствования учета оплаты труда в регистрах журнально-ордерной формы будут способствовать повышению уровня информативности учетной системы предприятия. Табл.: 1. Библиогр.: 19.

Ключевые слова: оплата труда, первичный учет, регистры бухгалтерского учета, журнально-ордерная форма учета оплаты труда, корреспонденция счетов, единый взнос на общеобязательное государственное социальное страхование, депонированная заработная плата.

UDS 657.33:331.2

The guidelines for enhancement of management of accounting records of wages in the general-ledger registres / Tkachenko N.A. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 64.

The current state and ways to improve accounting of wages in agricultural enterprises are considered in the article. It was found out that according to the existing provisions, in most agricultural enterprises the synthetic and analytical accounting of wages is performed in specialized general-ledger accounting registers. The author offers to make revision of these accounting registers in order to improve them and suggests adjusting them to the changes of the legal and regulatory framework of accounting on the agrarian enterprises. The Methodical recommendations on organization of the general-ledger registers also require revision and change. The guidelines for enhancement of the Plan of wages accounting are suggested, particularly, it is offered to implement new control accounts and second-order control accounts for the account 66. The author's suggestions will assist to increase the level of self-descreptiveness of accounting system of the enterprise. Табл.: 1. Refs.: 19.

Key words: wages, primary accounting, accounting records, general-ledger accounting registres of wages, correspondence of accounts, a single fee for obligatory state insurance, wage deposit.

УДК 332.012.23

Ринок і стратегія розвитку сільськогосподарських підприємств / Амбросов В.Я. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 72.

Розглянуто ієрархічний та спонтанний (ринковий) підходи до формування стратегічного розвитку сільськогосподарських підприємств. Визначено, що сучасні підприємства обмежені в економічній і правовій самостійності, не мають прямих зв'язків із кінцевими споживачами своєї продукції на внутрішньому й зовнішньому ринках. Монополізація ринку великими трейдерами, компаніями, корпораціями, холдингами ставить первісного товаровиробника у невідповідні економічні умови, стримує його підприємницьку активність, є головною причиною недофінансованості процесів відтворення, інвестування інновацій. Доцільно, щоб інтегратори та сільськогосподарські підприємства знаходилися в адекватних умовах ринкових відносин, забезпечуючи корпоративну єдність на основі комерційного розрахунку. Інтенсифікація виробництва шляхом використання вітчизняних і зарубіжних інновацій, особливо її хіміко-техногенна спрямованість, повинна повніше враховувати природно-економічні та екологічні особливості зон, мікрозон і регіонів України. Бібліогр.: 25.

Ключові слова: ринок, стратегія розвитку підприємств, економічна самостійність, підприємництво, фінансова стабілізація, інвестиції, спонтанний та ієрархічний підходи, монополізм, хіміко-техногенна спрямованість, інтенсифікація, інновації, адекватність, екологія.

УДК 332.012.23

Рынок и стратегия развития сельскохозяйственных предприятий / Амбросов В.Я. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 72.

Рассмотрены иерархический и спонтанный (рыночный) подходы к формированию стратегического развития сельскохозяйственных предприятий. Определено, что современные предприятия ограничены в экономической и правовой самостоятельности, не имеют прямых связей с конечными потребителями своей продукции на внутреннем и внешнем рынках. Монополизация рынка крупными трейдерами, компаниями, корпорациями, холдингами ставит первичного товаропроизводителя в не-

выгодные экономические условия, сдерживает его предпринимательскую активность, является главной причиной недофинансированности процессов воспроизводства, инвестирования инноваций. Целесообразно, чтобы интеграторы и сельскохозяйственные предприятия находились в адекватных условиях рыночных отношений, обеспечивая корпоративное единство на основе коммерческого расчета. Интенсификация производства путем использования отечественных и зарубежных инноваций, особенно ее химико-техногенная направленность, должна более полно учитывать природно-экономические и экологические особенности зон, микрорайонов и регионов Украины. Библиогр.: 25.

Ключевые слова: рынок, стратегия развития предприятий, экономическая самостоятельность, предпринимательство, финансовая стабилизация, инвестиции, спонтанный и иерархический подходы, монополизм, химико-техногенная направленность, интенсификация, инновации, адекватность, экология.

UDC 332.012.23

The market and the strategy of development of agricultural enterprises / Ambrosov V.Y.
// *Economika APK.* – 2013. – № 10. – P. 72.

The conceptual and spontaneous (market) approaches to the strategic development of agricultural enterprises are considered. Agricultural companies operating in the market environment are considered to be limited in the economic and legal autonomy or entrepreneurial independence, and to be deprived of direct relationships with the end consumers of their products both on the domestic and foreign markets. The monopolization of the market by large-scale traders, companies, corporations, holdings brings the primary manufacturer into unfavourable market conditions, limits their economic activity, and causes the under-financing in reproduction processes. Both integrators and agricultural enterprises should be in adequate conditions of market relations, providing corporative unity on the commercial base. The intensification of production by means of application of national and foreign innovations, chemical and technogenic intensification in particular, should more fully adapt to the natural and economic conditions of the zones and microzones and regions of Ukraine. Refs.: 25.

Key words: market, business development strategy, economic independence, entrepreneurship, financial stability, investment, spontaneous and hierarchical approaches, monopoly, chemical and technogenic focus, intensification, innovation, value, ecology.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ

INNOVATIVE ACTIVITY AND
INTELLECTUAL CAPITAL

УДК 336.22:352.:631.16

Природно-ресурсний потенціал розвитку агропромислового виробництва України / Мазур Г.Ф. // *Економіка АПК.* – 2013. – № 10. – С. 80.

Природно-ресурсний потенціал агропромислового виробництва, а саме його кількість, якість і поєднання ресурсів, є важливим фактором розселення населення, визначає доцільність розміщення та територіальну організацію агропромислового виробництва, яка слугуватиме економічному й соціальному розвитку держави та регіону. Природно-ресурсний потенціал впливає на ринкову спеціалізацію АПВ, визначає його місце в територіальному поділі праці й рейтинг. Розглянуто і визначено вплив цього потенціалу на розвиток агропромислового виробництва та спеціалізацію за регіонами, обґрунтовано окремі напрями підвищення ефективності та виявлено особливості формування повноцінної системи економічного регулювання використання і відтворення природно-ресурсного потенціалу. Бібліогр.: 16.

Ключові слова: розвиток агропромислового виробництва, природно-ресурсний потенціал, державне регулювання, фінансово-економічний механізм відтворення природно-ресурсного потенціалу, конкурентоспроможна економіка.

УДК 336.22:352.:631.16

Природно-ресурсний потенціал розвитку агропромислового виробництва України / Мазур Г.Ф. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 80.

Природно-ресурсний потенціал агропромислового виробництва, а саме його кількість, якість і поєднання ресурсів є важливим фактором розселення населення, визначає цільовість розміщення і територіальної організації агропромислового виробництва, яке буде служити економічному і соціальному розвитку держави і регіону. Природно-ресурсний потенціал впливає на ринкову спеціалізацію АПП, визначає його місце в територіальному розподілі праці і рейтингу. Розглянуто і вивчено вплив цього потенціалу на розвиток агропромислового виробництва і спеціалізацію по регіонах, обґрунтовано окремі напрями підвищення ефективності, а також виявлені особливості формування цілісної системи економічного регулювання, використання і відтворення природно-ресурсного потенціалу. Бібліогр.: 16.

Ключові слова: розвиток агропромислового виробництва, природно-ресурсний потенціал, державне регулювання, фінансово-економічний механізм відтворення природно-ресурсного потенціалу, конкурентоспроможна економіка.

UDS 336.22:352.:631.16

Natural-resources potential of the development of agricultural production in Ukraine / Mazur G.F. // *Economika APK*. – 2013. – № 10. – P. 80.

Natural-resources potential of agricultural production, namely its quantity, quality and combination of resources, is an important factor of migration that determines the appropriateness of placement and territorial organization of agricultural production, which is supposed to serve to the economic and social development of state and region. Natural-resources potential influences the market specialization of agricultural production, determines its place in the territorial division of work and rating.

Natural-resources potential of agricultural production is considered in the article and its influence on the development of agricultural production and regional specialization is cleared up. Certain ways to increase the effectiveness of natural-resources potential are explained and the peculiarities of forming the system of economic regulation of its usage and reproduction are discovered. Refs.: 16.

Key words: development of agricultural production, natural-resources potential, state regulation, financial and economic mechanism of renewal of potential of natural resources, competitive economy.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

FOREIGN ECONOMIC RELATIONS

УДК 338.4301/02:339.94

Перспективи міждержавної співпраці в агропродовольчій сфері / Шубравська О.В. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 87.

Виявлено ймовірні ризики і наслідки посилення світових інтеграційних процесів для агропродовольчого комплексу України. Проаналізовано зовнішньоторговельну взаємодію України, Росії та країн ЄС в агропродовольчій сфері, визначено основні напрями й обсяги взаємного інвестування сільськогосподарства й харчової промисловості українським і російським капіталами. Оцінено можливі економічні переваги для аграрної сфери України від створення зони вільної торгівлі з країнами СНД, а також від поглиблення міждержавної інтеграції, зокрема, приєднання України до Митного союзу та Єдиного економічного простору. Обґрунтовано висновок щодо доцільності активізації розвитку міждержавної співпраці у сфері виробництва й торгівлі сільськогосподарською і продовольчою продукцією та окреслено основні перспективи такої співпраці. Бібліогр.: 16.

Ключові слова: агропродовольча сфера, економічна інтеграція, міждержавна співпраця, зовнішня торгівля, інвестування, інновації.

УДК 338.4301/02:339.94

Перспективы межгосударственного сотрудничества в агропродовольственной сфере / Шубравская Е.В. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 87.

Выявлены вероятные риски и последствия усиления мировых интеграционных процессов для агропродовольственного комплекса Украины. Проанализировано внешнеторговое взаимодействие Украины, России и стран ЕС в агропродовольственной сфере, определены основные направления и объемы взаимного инвестирования сельского хозяйства и пищевой промышленности украинским и российским капиталами. Оценены возможные преимущества для аграрной сферы Украины от создания зоны свободной торговли со странами СНГ, а также от углубления межгосударственной интеграции, в частности, присоединения Украины к Таможенному союзу и Единому экономическому пространству. Обоснован вывод о целесообразности активизации развития межгосударственного сотрудничества в сфере производства и торговли сельскохозяйственной и продовольственной продукцией, очерчены основные перспективы такого сотрудничества. Библиогр.: 16.

Ключевые слова: агропродовольственная сфера, экономическая интеграция, межгосударственное сотрудничество, внешняя торговля, инвестирование, инновации.

UDS 338.4301/02:339.94

Aspects of transnational cooperation in the agrofood sphere / Shubravska O.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 87.

Probable risks and effects of global integration process increasing for Ukrainian agrofood complex are identified. Foreign trade cooperation of Ukraine, Russia and EU in agrofood sphere is analyzed. Main directions and volumes of mutual Ukrainian and Russian investments in agriculture and food production are determined. Potential dividends for Ukrainian agrarian sphere from the formation of free trade area with CIS countries and from deepening of transnational cooperation, including the accession to the Customs Union and Single Economic Area, were measured. The conclusion of expediency the activation of transnational cooperation's development in the sphere of agricultural and food production and trade was created as well as the main aspects of such cooperation were showed. Refs.: 16.

Key words: agrofood sphere, economic integration, transnational cooperation, foreign trade, investment, innovation.

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ
АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

FOREIGN EXPERIENCE OF THE DEVELOPMENT
OF AGRARIAN PRODUCTION

УДК 338.43.02

Макроэкономическая политика России: проблемы и решения / Савченко Е.С. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 93.

Представлен анализ экономической ситуации в России за период 2000-2013 гг. с детальным разбором причин ее возникновения. Выявлены факторы и ошибки принятых макроэкономических решений в нулевые годы, приведшие к потере конкурентоспособности отечественной экономики. Объяснены основные моменты сложившейся ситуации, касающиеся доллароемкости российской экономики, ревальвации рубля, кредитования, ставки рефинансирования ЦБ, роста противоречий между потребителями и товаропроизводителями и т.д. Приведены целесообразные, с точки зрения автора, меры, способные создать комфортную экономическую среду в стране.

Ключевые слова: экономика России и ее гипертрофированное сырьевое развитие, механизм конкурентоспособности национальной экономики, инфляция, девальвация рубля, ревальвация рубля, реальные доходы, социальная стабильность, административные и экономические меры ценового контроля, направления стимулирования экономического роста.

УДК 338.43.02

Макроекономічна політика Росії: проблеми і рішення / Савченко Є.С. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 93.

Наведено аналіз економічної ситуації в Росії за період 2000-2013 рр. з детальним з'ясуванням причин її виникнення. Виявлено фактори і помилки прийнятих макроекономічних рішень за нульові роки, що привели до втрат конкурентоспроможності вітчизняної економіки. Пояснено основні моменти ситуації, що склалася, які стосуються долароємності російської економіки, ревальвації рубля, кредитування, ставки рефінансування ЦБ, наростання протиріч між споживачами і товаровиробниками й т.д. Наведено доцільні, з точки зору автора, заходи, спроможні створити комфортне економічне середовище в країні.

Ключові слова: економіка Росії та її гіпертрофований сировинний розвиток, механізм конкурентоспроможності національної економіки, інфляція, девальвація рубля, ревальвація рубля, реальні доходи, соціальна стабільність, адміністративні та економічні заходи цінового контролю, напрями стимулювання економічного зростання.

UDS 338.43.02

Microeconomic policy of Russia: challenges and guidelines/ Savchenko E.S. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 93.

An article presents the analysis of economic situation in Russia for the period of 2000—2013 and provides detailed examination of its causes. The article reveals the factors and errors of adopted macroeconomic decisions in zero years, which had led to loss of competitiveness in domestic economy. The explanation is given to basic matters of the current situation, particularly the article addresses such problems as the dollar capacity of Russian economy, revaluation of ruble, crediting, refinancing rate of the Central Bank, rise of contradictions between consumers and commodity producers, etc. The author suggests guidelines for creation of comfortable economic environment in the country.

Key words: economy of Russia and its hypertrophied raw materials development, competitiveness mechanism of national economy, inflation, devaluation of ruble, revaluation of ruble, real incomes, social stability, administrative and economic measures of price control, economic growth and lines of its stimulation.

УДК 631.674.6

Еколого-економічні аспекти впровадження мікрозрошення / Дідковська Л.І. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 98.

Висвітлено досвід впровадження краплинного зрошення у різних країнах світу. Розкрито основні проблеми, особливості й перспективи поширення мікрозрошення в Україні. Проаналізовано причини згортання зрошувальної меліорації та втрат води при транспортуванні у сільському господарстві. Визначено причини і перспективи зростання потреби сільськогосподарських рослин у водних ресурсах. Розроблено рекомендації щодо впровадження локальних способів поливу сільськогосподарських культур та забезпечення ресурсозберігаючого водокористування при проведенні меліоративних заходів у вітчизняній практиці. Обґрунтовано необхідність вітчизняного виробництва комплектуючих систем краплинного зрошення та сучасної дощувальної техніки, а також залучення інвестиційних і кредитних ресурсів як обов'язкової умови відродження меліорації ґрунтів, проте умови кредитування мають бути взаємовигідними для обох сторін. Табл.: 1. Рис.: 1. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: меліорація, зрошуване землеробство, мікрозрошення, краплинне зрошення, мікродощування, світовий досвід, ресурсозберігаючі способи поливу, продовольча безпека.

УДК 631.674.6

Эколого-экономические аспекты внедрения микроорошения / Дидковская Л.И. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 98

Освещен опыт внедрения капельного орошения в разных странах мира. Раскрыты основные проблемы, особенности и перспективы внедрения микроорошения в Украине. Проанализированы причины свертывания оросительной мелиорации и потерь воды при транспортировке в сельском хозяйстве. Определены причины и перспективы роста потребности сельскохозяйственных растений в водных ресурсах. Разработаны рекомендации по внедрению локальных способов полива сельскохозяйственных культур и обеспечению ресурсосберегающего водопользования при проведении мелиоративных мероприятий в отечественной практике. Обоснована необходимость отечественного производства комплектующих систем капельного орошения и современной дождевальной техники, а также привлечения инвестиционных и кредитных ресурсов, что является обязательным условием возрождения мелиорации почв, однако условия кредитования должны быть взаимовыгодными для обеих сторон. Табл.: 1. Илл.: 1. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: мелиорация, орошаемое земледелие, микроорошение, капельное орошение, микродождевание, мировой опыт, ресурсосберегающие способы полива, продовольственная безопасность.

UDS 631.674.6

Ecological and economic prospects of introduction of micro-irrigation / Didkovska L.I. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 98.

The experience of introduction of drip irrigation in different countries of the world is expounded. Revealed the basic problems, especially and perspectives of spreading of micro-irrigation in Ukraine. An article provides the analysis of the reasons for curtailing irrigation and water losses during transportation in agriculture. The causes and perspectives of growth needs in the water resources of crops are determined. The recommendations on the implementation of local ways of watering crops and ensuring of water saving during irrigation in domestic practice are offered. The necessity of domestic production of components of drip irrigation and modern irrigation systems is grounded. The necessity of attraction of investment and credit resources as a prerequisite revival melioration of soil is grounded, but credit conditions should be mutually beneficial to both parties. Tabl.: 1. Figs.: 1. Refs.: 12.

Key words: melioration, irrigation, micro-irrigation, drip irrigation, sprinkler irrigation, global experience, resources saving methods of irrigation, food security.

СТОРІНКА МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ

YOUNG SCIENTIST'S PAGE

УДК 331.522.4.004

Теоретичні аспекти диверсифікації сільськогосподарської діяльності підприємств АПК / Перегуда Є.Ф. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 113.

Розглянуто теоретичні питання диверсифікації господарської діяльності підприємств АПК, розкрито її сутність та узагальнено теоретичні основи діяльності сільськогосподарських підприємств. На основі характеристики типів напрямів диверсифікації господарської діяльності аграрних формувань проаналізовано розвиток економіко-соціальних процесів у сільському господарстві, умови функціонування сільськогосподарських підприємств.

Встановлено, що реалізація стратегії диверсифікації уможливіє доповнити вже існуючий бізнес новими видами діяльності, а також звести до мінімуму час простоїв, оптимізувати використання наявного виробничого потенціалу, а на рівні певної території має виражений соціальний ефект, оскільки сприяє працевлаштуванню молоді на селі та запобігає міграції працездатного населення. Табл.: 2. Бібліогр.: 9.

Ключові слова: сутність диверсифікації, диверсифікація господарської діяльності аграрних формувань, виробництво, підприємство, сільське господарство.

УДК 331.522.4.004

Теоретические аспекты диверсификации сельскохозяйственной деятельности предприятий АПК / Перегуда Е.Ф. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 113.

Рассмотрены теоретические вопросы диверсификации хозяйственной деятельности предприятий АПК, раскрыта ее сущность и обобщены теоретические основы деятельности сельскохозяйственных предприятий. На основе характеристики типов направлений диверсификации хозяйственной деятельности аграрных формирований проанализировано развитие экономико-социальных процессов в сельском хозяйстве, условия функционирования сельскохозяйственных предприятий.

Установлено, что реализация стратегии диверсификации дает возможность дополнить уже существующий бизнес новыми видами деятельности, а также свести к минимуму время простоев, оптимизировать использование имеющегося производственного потенциала, а на уровне определенной территории имеет выраженный социальный эффект, поскольку способствует трудоустройству молодежи на селе и предотвращению миграции трудоспособного населения. Табл.: 2. Библиогр.: 9.

Ключевые слова: сущность диверсификации, диверсификация хозяйственной деятельности аграрных формирований, производство, предприятие, сельское хозяйство.

UDS 331.522.4.004

Theoretical aspects of diversification of economic activity of AIC / Pereguda E.F. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 113.

An article covers theoretical issues of diversification of economic activities of agricultural enterprises. The essence of diversification and the theoretical foundations of diversification of agricultural enterprises are summarized. Based on the characteristics of the types of areas of diversification of economic activities of agricultural units the development of economic and social processes in agriculture and the conditions of agricultural enterprises are analysed.

It was found that the implementation of diversification strategy can supplement the existing business with new activities. The guideline to minimization of the down time and to optimization the use of existing productive capacity and to the employment rural youth are suggested. Tabl.: 2. Refs.: 9.

Key words: the essence of diversification, diversification of economic activity of agrarian enterprises, production and manufacturing, enterprise, agriculture.

УДК 338.434:634

Особливості державного фінансування галузі садівництва / Тупчій О.С. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 116.

Розглянуто проблеми інвестиційного розвитку галузі садівництва в умовах ринкових перетворень. Висвітлено сучасний стан державної підтримки садівницьких підприємств України, зокрема Вінницької області, визначено особливості та оцінено вплив державного фінансування на закладення молодих садів. Здійснено пошук і наукове обґрунтування напрямів удосконалення державної підтримки галузі садівництва з урахуванням особливостей аграрного сьогодення, а саме: вирішення на державному рівні питань щодо збереження 1,5 % збору для підтримки галузі; використання механізмів обліку прозорого їх розподілу та можливість контролю використання коштів; періодичне оцінювання на предмет ефективності; стимулювання розвитку ринкових механізмів і конкуренції; сприяння впровадженню в галузі інтенсивних технологій виробництва плодів та ягід; формування належної виробничої й соціальної інфраструктури; проведення декомпозиції напрямів здешевлення кредитів; розробка ефективних схем підтримки довгострокового кредитування інвестиційних проектів галузі; залучення іноземних інвестицій та жорсткий контроль за їх використанням; створення Департаменту садівництва і виноградарства у складі Міністерства аграрної політики та продовольства України, в якому крім технічних відділів були б підрозділи з планування, експорту й імпорту плодоягідної продукції, а також формування виробничої та ринкової інфраструктур. Табл.: 2. Рис.: 1. Бібліогр.: 20.

Ключові слова: державне фінансування, галузь садівництва, садівничі підприємства, закладання молодих садів, будівництво холодильників, джерела інвестицій.

УДК 338.434:634

Особенности государственного финансирования отрасли садоводства / Тупчий О.С. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 116.

Рассмотрены проблемы инвестиционного развития отрасли садоводства в условиях рыночных преобразований. Отражено современное состояние государственной поддержки садоводческих предприятий Украины, в частности Винницкой области, определены особенности и оценено влияние государственного финансирования на закладку молодых садов. Осуществлены поиск и научное обоснование направлений совершенствования государственной поддержки отрасли садоводства с учетом особенностей аграрного настоящего, а именно: решение на государственном уровне вопросов по сохранению 1,5% сбора для поддержки отрасли; использование механизмов учета прозрачного их распределения и возможность контроля использования средств; периодическое оценивание на предмет эффективности; стимулирование развития рыночных механизмов и конкуренции; содействие внедрению в области интенсивных технологий производства плодов и ягод; формирование надлежащей производственной и социальной инфраструктуры; проведение декомпозиции направлений удешевления кредитов; разработка эффективных схем поддержки долгосрочного кредитования инвестиционных проектов отрасли; привлечение иностранных инвестиций и жесткий контроль за их использованием; создание Департамента садоводства и виноградарства в составе Министерства аграрной политики и продовольствия Украины, в котором кроме технических отделов были бы подразделения по планированию, экспорту и импорту плодоягодной продукции, а также формирование производственной и рыночной инфраструктур. Табл.: 2. Илл.: 1. Библиогр.: 20.

Ключевые слова: государственное финансирование, отрасль садоводства, садоводческие предприятия, закладка молодых садов, строительство холодильников, источники инвестиций.

UDS 338.434:634

Features of state funding of horticulture sector/ Tupchiy O.S. // Economica APK. – 2013. – № 10. – P. 116.

The problems of investment development in the field of horticulture market reforms are examined. The current situation of state support for horticultural enterprises in Ukraine, in particular the Vinnitsya area is reflected. The impact of state funding on gobbing of young gardens and its main features are considered. A search and scientific explanation of improving state support of horticulture brunch of economy are carried out taking into account the features of agrarian present realia, namely: finding the state level solutions to the problem of saving 1,5% to support the industry; the using of accounting mechanisms of their transparent distribution and the ability to control the using funds; periodic evaluation of the efficiency level; stimulation of development of market mechanisms and rivalry; an assistance to introduction in industry of intensive technologies of production of garden-stuffs and berries; forming of the proper productive and social infrastructure; the decomposition of directions of reduction of credits' prices; the development of effective support schemes of the long-term crediting of investment projects; the attracting foreign investment and establish tight control over their using; the creation of the Department of Horticulture and Viticulture in part of the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine in which in addition to technical departments there would be subdivisions of planning, export and import of fruit and berry products and also forming of productive and market infrastructures. Tabl.: 2. Figs.: 1. Refs.: 20.

Key words: public finance, horticulture, horticultural enterprises, laying young orchards, construction of refrigerators, sources of investment.

УДК 351.823:637.1:001.891(477)

Використання матриці політичного аналізу в оцінці ефективності державного регулювання ринку молока та молокопродуктів / Чан-хі О.С. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 123.

Проаналізовано загальну ситуацію на ринку молока в Україні та механізм державного регулювання молочної галузі. Запропоновано використання теоретико-методичних аспектів Матриці політичного аналізу (The Policy Analysis Matrix (PAM)) для вимірювання ефективності, конкурентних переваг і

ступеня державного впливу на функціонування та розвиток вітчизняної молочної галузі. На основі вказаної методики обґрунтовано використання системи показників, що допомагають визначити ефективність державного регулювання ринку молока в Україні й конкурентоспроможність вітчизняного молокопродуктового підкомплексу. За результатами дослідження обґрунтовано пропозиції щодо удосконалення механізму державного регулювання ринку молока та молокопродуктів, зокрема в частині підтримки виробників молока, як найменш захищеного суб'єкта ринкових відносин. Табл.: 5. Рис.: 2. Бібліогр.: 10.

Ключові слова: Матриця політичного аналізу, ефективність, конкурентоспроможність, державне регулювання, ринок молока та молокопродуктів, суб'єкти ринкових відносин.

УДК 351.823:637.1:001.891(477)

Использование матрицы политического анализа в оценке эффективности государственного регулирования рынка молока и молокопродуктов / Чан-хи О.С. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 123.

Проанализирована общая ситуация на рынке молока в Украине и механизм государственного регулирования молочной отрасли. Предложено использование теоретико-методических аспектов Матрицы политического анализа (The Policy Analysis Matrix (PAM)) для измерения эффективности, конкурентных преимуществ и степени государственного влияния на функционирование отечественной молочной отрасли. На основе указанной методики обосновано использование системы показателей, которые помогают определить эффективность государственного регулирования рынка молока в Украине и конкурентоспособность отечественного молокопродуктового подкомплекса. На основе проведенных расчетов обоснованы предложения по совершенствованию механизма государственного регулирования рынка молока и молокопродуктов, в частности в части поддержки производителей молока как наименее защищенного субъекта рыночных отношений. Табл.: 5. Илл.: 2. Библиогр.: 10.

Ключевые слова: Матрица политического анализа, эффективность, конкурентоспособность, государственное регулирование, рынок молока и молокопродуктов, субъекты рыночных отношений.

UDS 351.823:637.1:001.891(477)

Application of the policy analysis matrix for the estimation of efficiency of state regulation of milk and dairy products market in Ukraine / Chan-Khi O.S. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 123.

In this article the basic situation and problems of dairy market in Ukraine and state regulation mechanism of the dairy industry are analyzed. The use of the theoretical aspects of policy analysis matrix for measuring efficiency, competitive advantages and the degree of governmental influence in the functioning of the domestic dairy market are considered. On the basis of the calculations done in the research the guidelines to enhancement of the mechanism of state regulation of the dairy market in Ukraine and competitiveness of domestic dairy subcomplex are suggested, particularly state support for the milk producers as the least protected subjects of economic relations is highlighted. Tabl.: 5. Figs.: 2. Refs.: 10.

Key words: The Policy Analysis Matrix, efficiency, competitiveness, governmental regulation, dairy market, subjects and entities of market relations.

UDS 65.011.46.022.2:658.589:338.516.4

Enterprising within the framework of production and formation of the market of biofuel / Honcharuk I.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 131.

An article covers theoretical and methodological foundations of the development of biofuel enterprising, and suggests a set of guidelines for creation of biofuel market. The current state of biofuel enterprising is analysed, the evaluation of structuration of institutional interrelations on the biofuel market. The institutional aspects of stimulation of biofuel business and regulation of interdependence of food and power security are considered. Figs.: 1. Refs.: 17.

Key words: enterprising, biofuel, market, institutional premises, production, food and power security.

УДК 65.011.46.022.2:658.589:338.516.4

Функціонування підприємницької діяльності у виробництві та формуванні ринку біопалива / Гончарук І.В. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 131.

Розкрито теоретико-методичні засади і висвітлено практичні рекомендації щодо розвитку підприємницької діяльності у виробництві біопалива та формуванні відповідного ринку. Проаналізовано сучасний стан підприємницької діяльності біопаливної спеціалізації, а також здійснено оцінку структуризації інституціональних взаємодій ринку біопалива. Окреслено інституційні аспекти стимулювання біопаливного бізнесу з унормуванням співвідношень засад продовольчої та енергетичної безпеки. Рис.: 1. Бібліогр.: 17.

Ключові слова: підприємництво, біопаливо, ринок, інституційні умови, виробництво, продовольча та енергетична безпека.

УДК 65.011.46.022.2:658.589:338.516.4

Функционирование предпринимательской деятельности при производстве и формировании рынка биотоплива / Гончарук И.В. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 131.

Раскрыты теоретико-методические основы и освещены практические рекомендации относительно развития предпринимательской деятельности при производстве биотоплива и формировании соответственного рынка. Проанализировано современное состояние предпринимательской деятельности биотопливной специализации, а также осуществлена оценка структуризации институциональных взаимоотношений рынка биотоплива. Очерчены институциональные аспекты стимулирования биотопливного бизнеса с унормированием соотношения основ продовольственной и энергетической безопасности. Илл.: 1. Библиогр.: 17.

Ключевые слова: предпринимательство, биотопливо, рынок, институционные условия, производство, продовольственная и энергетическая безопасность.

UDS 330.123.7:658.589

Production of biofuel and enhancement of the mechanism of implementation of innovations / Honcharuk T.V. // Ekonomika APK. – 2013. – № 10. – P. 135.

An article defines the peculiarities of formation of biofuel production industry in Ukraine and outlines prospects of its further development considering the agricultural potential and demand of national economy for energy resources. The theoretical and methodological aspects of functioning of the mechanism of implementation of innovations into economic systems are studied, the conceptual guidelines for enhancement of innovation implementation within the sphere of biofuel production are suggested, with consideration of current conditions of institutional premises for competitiveness of the industry. The levels of institutional competitiveness regulation are studied and defined. Macro-, meso- and micro levels of interbranch transactions are related to motivation for processing of agricultural products for biofuel. Refs.: 15.

Key words: biofuel, branch, agriculture, innovations, mechanism, energy resources.

УДК 330.123.7:658.589

Виробництво біопалива та удосконалення механізму його інноваційного забезпечення / Гончарук Т.В. // Економіка АПК. – 2013. – № 10. – С. 135.

Визначено особливості становлення й окреслено перспективні можливості розвитку галузі виробництва біопалива в Україні з огляду на наявний потенціал вітчизняного сільського господарства та потреби національної економіки в енергоресурсах. Досліджено теоретико-методичні аспекти функціонування механізму інноваційного забезпечення економічних систем, запропоновано концептуальні положення щодо удосконалення механізму інноваційного забезпечення виробництва біопалива з урахуванням існуючих інституційних умов формування конкурентоспроможності галузі. Визначено й розмежовано рівні інституційного регулювання конкурентних умов на мікро-, мезо- та макрорівні

галузевих трансакцій, які пов'язані з мотиваціями переробки сільськогосподарської продукції на біопаливо. Бібліогр.: 15.

Ключові слова: біопаливо, виробництво, галузь, сільське господарство, інновації, механізм, енергоресурси.

УДК 330.123.7:658.589

Производство биотоплива и усовершенствование механизма его инновационного обеспечения / Гончарук Т.В. // Экономика АПК. – 2013. – № 10. – С. 135.

Определены особенности формирования и очерчены перспективные возможности развития отрасли производства биотоплива в Украине в зависимости от имеющегося потенциала отечественного сельского хозяйства и потребностей национальной экономики в энергоресурсах. Исследованы теоретико-методические аспекты функционирования механизма инновационного обеспечения экономических систем, предложены концептуальные положения совершенствования механизма инновационного обеспечения производства биотоплива с учетом имеющихся институциональных условий формирования конкурентоспособности отрасли. Определены и разграничены уровни институционального регулирования конкурентных условий на микро-, мезо- и макроуровне отраслевых трансакций, которые связаны с мотивациями переработки сельскохозяйственной продукции на биотопливо. Библиогр.: 15.

Ключевые слова: биотопливо, производство, отрасль, сельское хозяйство, инновации, механизм, энергоресурсы.

* * *